

Aanvullend natuuronderzoek

Ringslang locatie A1 in Gouda

In opdracht van gemeente Gouda

Colofon

Aanvullend natuuronderzoek ringslang locatie A1 in Gouda

Opdrachtgever	Gemeente Gouda
Contactpersoon	Mevr. J. Engelbert
Opdrachtnemer	Staring Advies Jonker Emilweg 11 6997 CB Hoog-Keppel
Rapportnummer	2353
Auteur	Ing. R. Top
Controle	Drs. L.M.A. Witjes
Publicatiedatum:	30 september 2021
Foto voorblad	Westelijke zijde van het plangebied (foto: R. Top, 11-8-2021)

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

Colofon	1
Samenvatting.....	3
1 Inleiding en doel.....	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Doel.....	4
2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
2.1 Gegevens plangebied	5
2.2 Beschrijving van het plangebied	5
2.3 Geplande werkzaamheden	5
3 Het ecologisch onderzoek.....	7
3.1 Onderzoeksmethode	7
3.2 Resultaten	8
4 Wet natuurbescherming.....	13
4.1 Ringslang	13
4.2 Overige soorten	15
5 Conclusie.....	17
6 Bijlagen.....	18
Bijlage 1: Resultaten literatuuronderzoek.....	19
Bijlage 2: Kaartoverzicht uitgelegde reptielenplaatjes	20
Bijlage 3 Wettelijk kader Wet natuurbescherming	22

Samenvatting

Uit het aanvullend soortgericht onderzoek naar het voorkomen van de ringslang op de locatie A1 in Gouda blijkt dat de geplande ruimtelijke ontwikkelingen geen negatief effect hebben op vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de ringslang. Het incidenteel voorkomen van ringslangen in het plangebied kan niet uitgesloten worden. Door het nemen van gerichte mitigerende maatregelen kan voorkomen worden dat incidenteel voorkomende ringslangen verwond of gedood worden, waardoor het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk is.

Tijdens een eerder uitgevoerde quickscan natuurtoets is vastgesteld dat er geen negatieve effecten op strikt beschermde soorten van overige soortgroepen verwacht worden (SA rapportnummer 2233). Er moet wel rekening gehouden worden met broedvogels. Versturende werkzaamheden moeten buiten het broedseizoen (globaal van 15 maart tot 15 juli) worden uitgevoerd. Bezette nesten buiten deze periode zijn ook beschermd. Ook dient er bij het gebruik van (extra) verlichting rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van een vliegroute van vleermuizen. In het kader van de zorgplicht dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van individuen van overige soorten. Geadviseerd wordt om te werken aan de hand van een ecologisch werkprotocol.

Dit zijn de uitkomsten van het onderzoek dat is uitgevoerd in het kader van de plannen voor het bouwrijp maken van het braakliggende terrein en vervolgens de realisatie van benodigde infrastructuur en de bouw van enkele woon- en of werktorens op de locatie A1 aan de Burgemeester Jamessingel in Gouda. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor beschermde plant- en diersoorten. Daarom is onderzoek noodzakelijk om te voldoen aan de Wet natuurbescherming.

Staring Advies voerde het gericht onderzoek naar de ringslang uit in opdracht van de gemeente Gouda. Het bureau deed literatuuronderzoek in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en voerde gericht veldonderzoek uit op de locatie.

1 Inleiding en doel

1.1 Inleiding

Bij een ruimtelijke ontwikkeling verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Wet natuurbescherming een initiatiefnemer oplegt. Er zijn plannen om een braakliggend perceel tussen het spoor en de Burgemeester Jamessingel in Gouda te ontwikkelen, waarbij circa 70% van het perceel bebouwd zal worden. Dit perceel is bekend als locatie A1 in Gouda. Uit de door Staring Advies uitgevoerde quickscan natuurtoets (SA rapport 2233) is gebleken dat voor onderstaande beschermde soort aanvullend onderzoek noodzakelijk is:

- Ringslang (*Natrix helvetica*)

Het gericht onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of deze beschermde soort voorkomt binnen de invloedssfeer van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen en om vervolgens te beoordelen in hoeverre sprake is van negatieve effecten op de betreffende soort.

Mevrouw Engelbert van de gemeente Gouda is betrokken bij de plannen en heeft Staring Advies gevraagd voor het uitvoeren van dit aanvullende onderzoek en indien nodig het formuleren van compenserende en mitigerende maatregelen.

1.2 Doel

Ruimtelijke plannen kunnen conflicterend zijn met de Wet natuurbescherming, wanneer er sprake is van negatieve effecten op beschermde soorten. Het doel van het natuuronderzoek is om te inventariseren of er door de geplande ruimtelijke ontwikkelingen sprake is van aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van de ringslang. Voor overige beschermde soorten is tijdens de quickscan natuurtoets aangetoond dat negatieve effecten op deze soorten op voorhand uit te sluiten zijn, mits rekening wordt gehouden met broedvogels en vliegroutes van vleermuizen. Versturende werkzaamheden moeten buiten het broedseizoen (globaal tussen 15 maart en 15 juli) worden uitgevoerd of voor aanvang van het broedseizoen zijn opgestart. Bezette nesten buiten deze periode zijn ook beschermd. Ten aanzien van eventuele vliegroutes van vleermuizen moet bij het gebruik van kunstlicht tijdens de werkzaamheden rekening worden gehouden met vleermuizen, met name aan de zijde van de fietstunnel onder de spoorweg aan de oostzijde van het plangebied.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

2.1 Gegevens plangebied

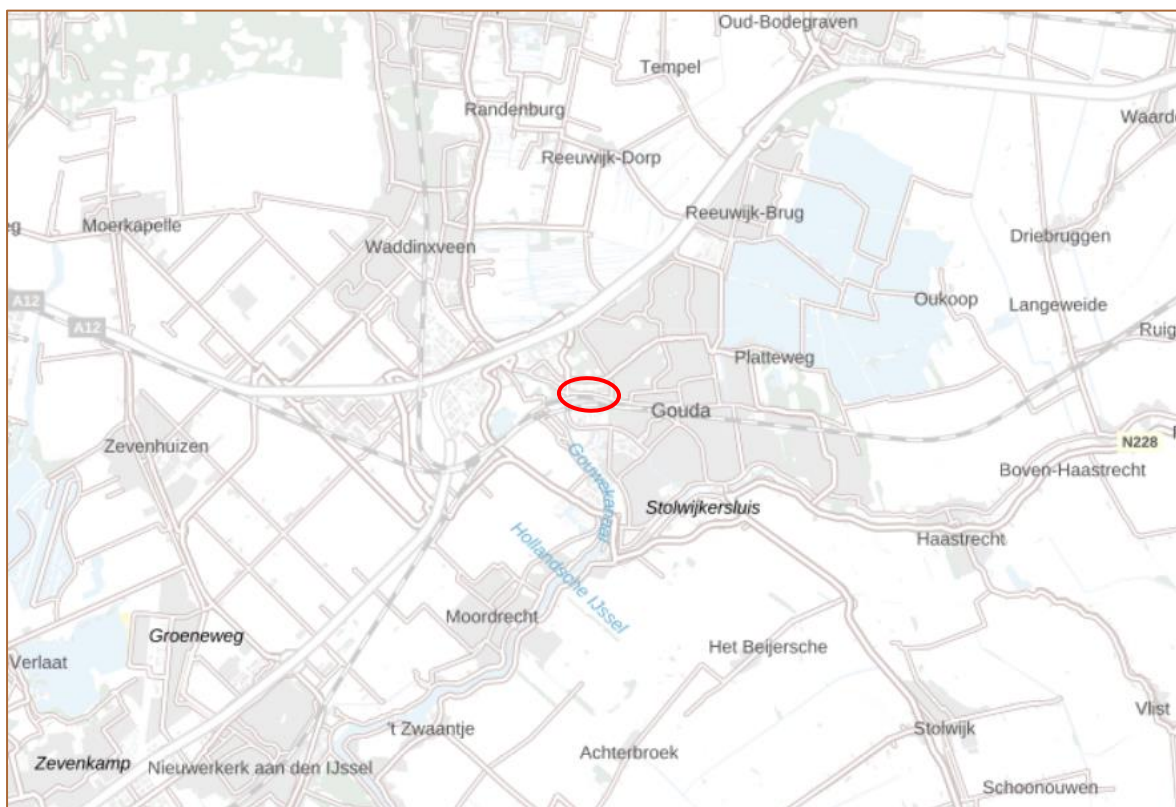
Locatie: Locatie A1 (Burgemeester Jamessingel)
Plaats: Gouda
Gemeente: Gouda
Provincie: Zuid-Holland

2.2 Beschrijving van het plangebied

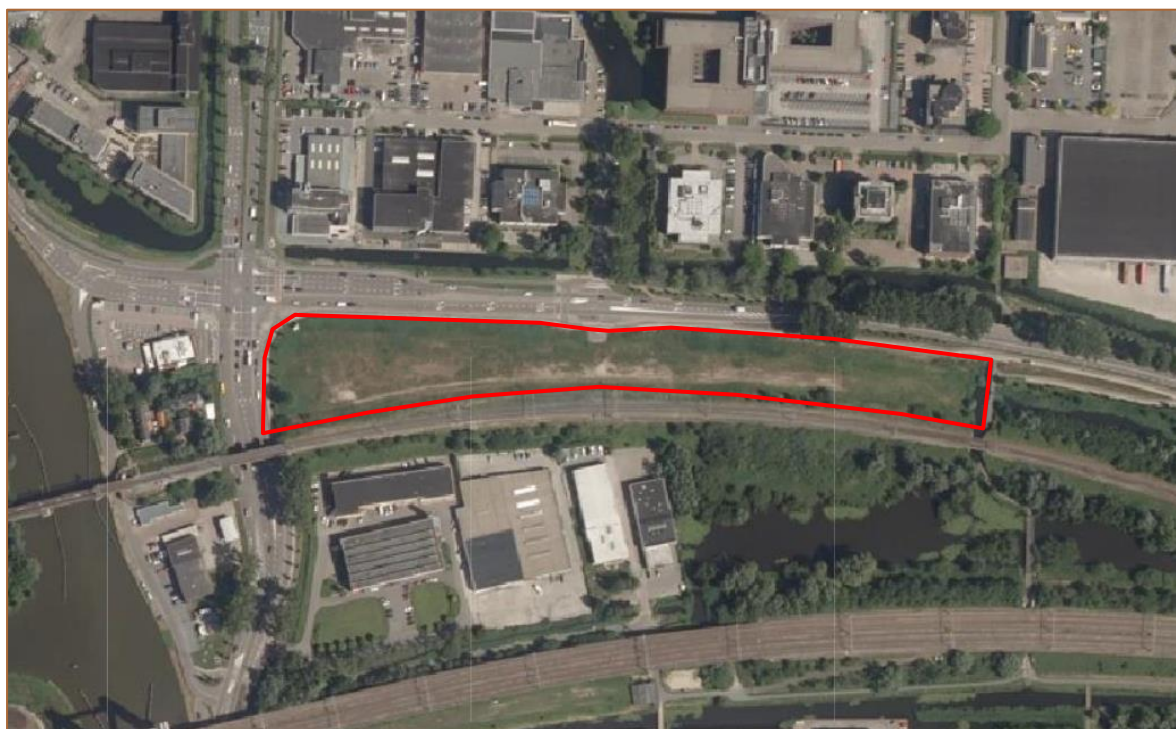
Het plangebied betreft een min of meer rechthoekig, langgerekt braakliggend perceel met een oppervlakte van circa 1,3 hectare (zie figuur 1). Het perceel is gelegen binnen de bebouwde kom van Gouda en afgezet met bouwhekken, waardoor het niet vrij toegankelijk is voor bijvoorbeeld mensen en honden. Het perceel is begroeid met ruigtekruiden, riet en enkele bomen. Aan de noordzijde van het gebied ligt de Burgemeester Jamessingel en aan de westzijde grenst het aan de Nieuwe Gouwe O.Z. De langgerekte zuidzijde van het plangebied grenst aan een spoordijk en aan de oostzijde grenst het aan een watergang. De omgeving van het plangebied bestaat onder andere uit bedrijventerrein, spoordijken, watergangen, infrastructuur, plantsoenen en een vijver (zie figuur 2).

2.3 Geplande werkzaamheden

De geplande werkzaamheden betreffen het bouwrijp maken van het braakliggende terrein en vervolgens de bouw van enkele woon- en of werktorens. Ook de benodigde infrastructuur zal worden aangelegd op het perceel en een deel wordt ingericht als groene ruimte rond de bebouwing. Volgens de plannen wordt van het terrein 70% bebouwd, 15% wordt groen en de resterende 15% wordt benut voor overige functies.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied (rood). Bron: Zuid-Holland (2021).

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied (rood). Bron: Provincie Zuid-Holland (2021).

3 Het ecologisch onderzoek

In dit hoofdstuk worden de onderzoeksmethode en de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldonderzoek besproken.

3.1 Onderzoeksmethode

Op basis van de landelijk erkende protocollen voor gericht natuuronderzoek is de onderzoeksintensiteit bepaald.

Ringslang

Het plangebied is geschikt als leefgebied voor de ringslang, met name aan de oostzijde, waar het plangebied grenst aan een watergang. Hier is sprake van een brede, geleidelijke oeverzone met riet en braamstruweel. Deze zone gaat geleidelijk over in ruigte, die meer westelijk weer overgaat in een drassig deel met veel riet. In dit habitat heeft de ringslang gelegenheid om te zonnen en om te jagen op amfibieën en eventueel op muisachtigen. Hierdoor is het hele plangebied geschikt als zomerbiotoop voor de ringslang. In het plangebied zijn ook enkele hopen met maaisel van met name riet aanwezig, welke zouden kunnen dienen als broeihop. Ringslangen zijn voor de ontwikkeling van de eieren afhankelijk van broeihopen, waarin de temperatuur door verteringsprocessen vrij constant tussen de 20 en 25°C blijft. Ook de overwintering van de ringslangen kan plaatsvinden in broeihopen. Daarnaast kan het talud van de spoordijk ook geschikte overwinteringsplaatsen bieden.

Het is waarschijnlijk dat de geplande werkzaamheden in het plangebied leiden tot aantasting van de mogelijke broeihopen en het potentiële landhabitat van de ringslang. Om de aan- of afwezigheid van ringslangen aan te tonen is een inventarisatie uitgevoerd conform de richtlijnen zoals opgesteld in het document "Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming" (Netwerk Groene Bureaus, juli 2017), welke bestaat uit een uitgebreid veldonderzoek.

Om de aanwezigheid van eiafzetbiotoop (broeihopen) vast te stellen dienen de potentieel geschikte structuren te worden onderzocht op de aanwezigheid van eischalen. Dit zijn de restanten van de uitgekomen eieren van de ringslang, die zich bevinden in de broeihopen. Om eventuele overwinterende individuen en eventuele nesten niet te verstoren, dient dit eenmalige onderzoek plaats te vinden in maart of oktober.

Om vast te stellen of het potentiële landhabitat door ringslangen in gebruik is als zomerbiotoop, zijn vier onderzoeksronden noodzakelijk in de periode april-september, met een voorkeur voor de maanden april, mei, augustus en september. Tijdens deze onderzoeksronden wordt bij geschikte weersomstandigheden (bij zonneschijn als de temperatuur nog ca 15 graden is of op warme dagen volgend op een koude periode) actief gezocht naar zonnende of foeragerende individuen. Hierbij kunnen reptielenplaten uitgelegd worden, waar individuen van de ringslang op of onder kunnen worden aangetroffen tijdens de onderzoeksronden. Het vaststellen van eventueel winterbiotoop is een inschatting welke geschiedt op basis van de aanwezigheid van geschikte

winterverblijfplaatsen en de aanwezigheid van vastgesteld zomerhabitat, eiafzetplaatsen en geschikte migratieroutes.

Om het eventuele gebruik van het plangebied door ringslangen in kaart te brengen zijn één broeihooponderzoek in maart en vier onderzoeksronden in april, mei, augustus en september uitgevoerd, waarbij twee raaien reptielenplaten zijn uitgelegd en gecontroleerd (zie tabel 1).

Onderzoeker	Ronde	Datum en tijd	Weersomstandigheden
R. Top	1	03-03-2021, 14:00-16:30	Bewolkt, droog, 10°C, wind 1 Bft
R. Top	2	17-04-2021, 11:15-12:30	Onbewolkt, droog, 14°C, wind 3 Bft
R. Top	3	28-05-2021, 11:15-12:45	Onbewolkt, droog, 16°C, wind 1 Bft
R. Top	4	11-08-2021, 10:15-12:15	Half bewolkt, droog, 20°C, wind 2 Bft
R. Top	5	04-09-2021, 09:00-11:00	Half bewolkt, droog, 14°C, wind 3 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek ringslang.

3.2 Resultaten

In deze paragraaf worden de resultaten van het literatuuronderzoek en het gericht veldonderzoek naar de ringslang besproken.

Literatuuronderzoek

Het literatuuronderzoek bestaat uit een bronnenonderzoek in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) naar waarnemingen van ringslangen in de directe omgeving van het plangebied, waarbij alleen waarnemingen van maximaal 10 jaar bij het onderzoek zijn betrokken. Tevens is informatie gezocht in beschikbare literatuur.

De populatie ringslangen rond Gouda wordt beschouwd als een uitgezette, zich handhavende populatie, omdat er sterke aanwijzingen zijn dat de soort hier eind jaren 30 van de 20^e eeuw is uitgezet en er voor die tijd geen waarnemingen van de ringslang bekend waren uit Gouda en omgeving (bron:

https://www.ravon.nl/Portals/2/Bestanden/Soorten/Ringslang_atlastekst.pdf). De populatie kan zich echter goed handhaven en lijkt zich zelfs uit te breiden, waarbij uitwisseling met andere ringslangpopulaties in de omgeving (onder andere Alphen aan den Rijn en Vijfheerenlanden) waarschijnlijk is. (bron: <https://www.ravon.nl/Help-mee/Werkgroepen/Werkgroep-Ringslangen-Zuid-Holland>). Ook buiten deze bekende populaties waren namelijk waarnemingen van de soort gedaan en het is aangetoond dat ringslangen afstanden van ten minste 7 kilometer (hemelsbreed) kunnen afleggen.

Binnen de ringslangpopulatie van Gouda en omstreken bevinden de grootste concentraties van waarnemingen zich buiten de bebouwde kom van Gouda, op diverse locaties.

Voorbeelden van locaties met hoge concentraties van waarnemingen zijn de Reeuwijkse

Plassen, het poldergebied ten zuiden van Gouda (Beijerse Vliet, Krimpenerwaard), natuur- en recreatiegebied 't Weegje (ten westen van Gouda), maar ook de lintvormige parken De Groene Wal en Noorderhout, die ingeklemd liggen tussen de bebouwde kom van Gouda en de rijksweg A12. Vanuit deze parken lopen er diverse watergangen door de bebouwde kom van Gouda, waarlangs ook waarnemingen van ringslangen worden gedaan. Zo zijn er waarnemingen bekend van ringslangen uit het Groenhovenpark (circa 450 meter ten noorden van het plangebied) en het park rond de Dreef (circa 700 meter ten oosten van het plangebied) (bron: NDFF). Deze gebieden zijn door middel van watergangen zoals sloten direct verbonden met de watergang langs het plangebied.

Zie Bijlage 1 voor een kaart met waarnemingen van de ringslang in de omgeving van het plangebied in de periode 2010 tot en met 2021.

Veldonderzoek

Ten behoeve van het aantonen van aan-/afwezigheid van de soort, beoordeling van de habitatgeschiktheid en het terreingebruik zijn vijf onderzoeksronden op locatie uitgevoerd. Bij het eerste bezoek zijn alle als eiafzetplaats geschikte structuren binnen het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van eischalen. Hierbij zijn de aanwezige hopen van rietmaaisel voorzichtig uit elkaar gehaald met behulp van een riek en is op geschikte plaatsen langs de oever gezocht naar mogelijke broeiplaatsen. Ook zijn bij dit bezoek twee raaien van in totaal 18 reptielenplaten uitgelegd in het plangebied. De overige vier bezoeken zijn uitgevoerd bij geschikte weersomstandigheden, waarbij het plangebied is doorzocht op aanwezige individuen door alle platen te controleren (zowel op als onder de platen) en op overige geschikte plaatsen te zoeken naar zonnende of foeragerende dieren.

Onderzoeksronde 1: broeihopen controleren en reptielplaatjes uitleggen

Tijdens de eerste onderzoeksrunde op 3 maart 2021 is gezocht naar potentiële broeihopen, welke werden aangetroffen in de vorm van hopen rietmaaisel (zie foto 1). In totaal bevonden zich binnen het plangebied circa 5 van dergelijke hopen, die vermoedelijk zijn ontstaan na het maaien van de randzone van de rietkraag die in een brede strook van oost naar west over het plangebied aanwezig is. Deze hopen zijn voorzichtig uit elkaar gehaald en onderzocht op de aanwezigheid van individuen en eiresten van de ringslang. In geen van de onderzochte hopen zijn eischalen of individuen van de ringslang aangetroffen. Vervolgens is nog gezocht naar potentieel geschikte structuren in de oeverzone aan de oostzijde van het plangebied. Hierbij zijn geen geschikte structuren, in de vorm van hopen broeiende vegetatie of mos, aangetroffen.

Vervolgens zijn in het plangebied 2 raaien van reptielenplaatjes uitgelegd. Eén raai is uitgelegd ten westen van de entree ter hoogte van de Rijsselseweg en bestaat uit 8 reptielenplaatjes die verspreid over het terrein op geschikte plaatsen zijn neergelegd (zie foto 2). Ten oosten van de entree ter hoogte van de Rijsselseweg is een tweede raai van 10 reptielenplaatjes uitgelegd (zie foto 3). In totaal zijn dus 20 reptielenplaatjes in het plangebied uitgelegd (zie bijlage 2).

Foto 1. Voorbeeld van potentieel geschikte broeihoop in het plangebied (gefotografeerd op 11-08-2021).
Foto: R. Top .

Foto's 2 en 3. Voorbeelden van uitgelegde reptielenplaatjes in de westelijke raai (links) en in de oostelijke raai (rechts). Foto's: R. Top .

Onderzoeksrunde 2: Zoeken naar individuen en reptielenplaatjes controleren

De tweede onderzoeksrunde op 17 april 2021 betreft de eerste ronde waarbij de reptielenplaatjes zijn gecontroleerd. Tevens is er gezocht naar zonnende of foeragerende ringslangen. Tijdens deze ronde zijn er in het plangebied geen ringslangen aangetroffen. Tijdens het keren van de reptielenplaatjes is er slechts een muizennest aangetroffen.

Onderzoeksrunde 3: Zoeken naar individuen en reptielenplaatjes controleren

De derde onderzoeksrunde op 28 mei 2021 betreft de tweede ronde waarbij de reptielenplaatjes zijn gecontroleerd. Tevens is er gezocht naar zonnende of foeragerende ringslangen. Tijdens deze ronde zijn er in het plangebied geen ringslangen aangetroffen. Tijdens het keren van de reptielenplaatjes zijn wel enkele individuen van de gewone pad aangetroffen. Onder één plaatje werden zelfs twee exemplaren aangetroffen (zie foto 4)

Foto 4. Twee exemplaren van de gewone pad onder een reptielenplaatje in de oostelijke raai. Foto: R. Top.

Onderzoeksrunde 4: Zoeken naar individuen en reptielenplaatjes controleren

De vierde onderzoeksrunde op 11 augustus 2021 betreft de derde ronde waarbij de reptielenplaatjes zijn gecontroleerd. Tevens is er gezocht naar zonnende of foeragerende ringslangen. Tijdens deze ronde zijn er in het plangebied geen ringslangen aangetroffen. Bij het veldbezoek bleek dat de vegetatie in het plangebied flink was gegroeid en met name het riet en grassen hadden een deel van de reptielenplaatjes overwoekerd, die daardoor niet meer terug te vinden waren. Ook bleek dat een deel van het plangebied (langs de spoordijk) gemaaid was, waarbij enkele van de reptielenplaatjes zijn vernield. Het onderzoek kon desalniettemin goed worden uitgevoerd door de nadruk te leggen op de meest geschikte microhabitats binnen het plangebied, namelijk natte en zonnige plaatsen. Tijdens onderzoeksrunde 4 zijn opnieuw enkele individuen van de gewone pad aangetroffen, waaronder een juveniel exemplaar.

Onderzoeksrunde 5: Zoeken naar individuen en reptielenplaatjes controleren

De vijfde onderzoeksrunde op 4 september 2021 betreft de vierde ronde en laatste ronde waarbij de reptielenplaatjes zijn gecontroleerd. Tevens is er gezocht naar zonnende of foeragerende ringslangen. Tijdens deze ronde zijn er in het plangebied geen ringslangen aangetroffen. Na het controleren van de plaatjes zijn deze meegenomen uit het veld. Door de weelderige groei van de vegetatie in het plangebied kon opnieuw een deel van de plaatjes niet meer worden teruggevonden. Dit leverde geen belemmeringen op voor het op geschikte plaatsen zoeken naar zonnende en foeragerende individuen. Tijdens onderzoeksrunde 5 zijn opnieuw individuen van de gewone pad aangetroffen. Ook is er een vluchtende haas in het plangebied waargenomen.

Tijdens de vijf onderzoeksronden zijn geen ringslangen aangetroffen. Wel zijn er gewone padden, een muizennest, een haas en broedvogels in het plangebied waargenomen. De geplande werkzaamheden kunnen een negatief effect hebben op de waargenomen soorten. In hoofdstuk 4 wordt dit beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming.

4 Wet natuurbescherming

De effecten op aangetroffen beschermde soorten en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden (zie bijlage 3). Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden is de beschermde ringslang niet aangetroffen. Wel is de beschermde gewone pad aangetroffen.

4.1 Ringslang

4.1.1 Beschermde status

De ringslang is een nationaal beschermde soort en opgenomen in bijlage A van de Wet natuurbescherming. De ringslang heeft tevens een beschermingsstatus in de Conventie van Bern (bijlage 3), maar staat niet vermeld in de Europese Habitatrichtlijn. De ringslang heeft op de Nederlandse rode lijst voor reptielen de status kwetsbaar. Voor deze soort geldt dat het niet is toegestaan om:

- Individuen opzettelijk te doden of te vangen.
- Eieren opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Dat wil zeggen dat wanneer voortplantingsplaatsen of rustplaatsen worden beschadigd of vernield, dan wel eieren of individuen worden gevangen, beschadigd, verwond of gedood, er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming, artikel 3.5.

Wanneer negatieve effecten door werkzaamheden niet voorkomen kunnen worden, dient voor deze activiteiten ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden en dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen getroffen te worden.

4.1.2 Gebruik van het plangebied

Tijdens het gericht veldonderzoek, dat is uitgevoerd conform het onderzoeksprotocol van het NGB, zijn geen (sporen van) ringslangen aangetroffen binnen het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Hieruit volgt dat er geen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, waaronder inbegrepen winterverblijfplaatsen, zijn vastgesteld binnen het plangebied.

Op basis van het verspreidingsgebied van de ringslang in Gouda en omstreken, en waarnemingen van soort in de directe omgeving van het plangebied, kan niet worden uitgesloten dat er incidenteel ringslangen gebruik maken van het plangebied. Het plangebied is voor ringslangen bereikbaar via de watergang langs de oostzijde, die een veilige passage onder de spoorweg en de Burgemeester Jamessingel biedt.

Effectbeoordeling

Aangezien het soortgericht onderzoek naar de ringslang heeft aangetoond dat er zich binnen het plangebied en de invloedssfeer van de werkzaamheden geen vaste verblijfplaatsen of rustplaatsen van deze soort bevinden, zal er bij de uitvoering van de geplande werkzaamheden geen sprake zijn van het vernielen van vaste verblijfplaatsen of rustplaatsen van de ringslang. Derhalve is een ontheffingsaanvraag ten aanzien van de vaste verblijfplaatsen en rustverblijfplaatsen niet noodzakelijk.

In het actieve seizoen van de ringslang (april-oktober) kunnen incidenteel individuen gebruik maken van het plangebied. Indien in deze periode werkzaamheden zoals activiteiten in het kader van grondverzet plaatsvinden, kunnen ringslangen gewond raken of worden gedood. Het opzettelijk verwonden of doden van ringslangen is op grond van de Wet natuurbescherming niet toegestaan, tenzij hiervoor een ontheffing is verleend door de onderhavige provincie. Het verwonden of doden van ringslangen kan echter voorkomen worden door het plangebied tijdens de winterperiode ongeschikt te maken voor ringslangen. Aangezien er geen geschikte winterverblijfplaatsen zijn in het plangebied, verblijven er in de winterperiode (november-maart) geen ringslangen in het plangebied en kan het gebied ongeschikt gemaakt worden zonder dat er risico is op het verwonden op doden van ringslangen. Het ongeschikt maken van het plangebied bestaat uit het verwijderen van de aanwezige vegetatie, waarbij eventuele takkenhopen of maaisel ook verwijderd moeten worden. Vervolgens moet voorkomen worden dat het gebied opnieuw begroeid raakt. Indien het plangebied in de winterperiode ongeschikt gemaakt wordt voor ringslangen en gedurende de rest van de werkzaamheden ongeschikt gehouden wordt, is de kans op het verwonden of doden van ringslangen minimaal en is een ontheffingsaanvraag ten aanzien van de ringslang niet noodzakelijk.

4.2 Overige soorten

Tijdens het soortgericht onderzoek naar de ringslang zijn naast diverse soorten broedvogels ook een muisachtige, een haas en diverse exemplaren van de gewone pad aangetroffen in het plangebied. Daarnaast is de spoorbrug (die tevens dient als fietstunnel) geschikt als vliegroute voor vleermuizen. Al deze dieren zijn beschermd op grond van de Wet natuurbescherming.

Broedvogels

Er moet rekening worden gehouden met broedvogels. Tijdens de veldonderzoeken zijn diverse broedvogels in het plangebied waargenomen, die mogelijk nestlocaties hebben binnen het plangebied. Het gaat onder andere om de fazant, die in de aanwezige ruigtes kan broeden, en om diverse soorten zangvogels en de houtduif die nestplaatsen kunnen hebben in braamstruweel, struiken en bomen in het plangebied. In de oeverzones kunnen bovendien soorten als meerkoet tot broeden komen. Bezette nesten van alle inheemse broedvogels zijn beschermd en een ontheffing voor het verstoren of vernielen van deze nesten is niet mogelijk. Activiteiten moeten daarom bij voorkeur buiten het broedseizoen (15 maart – 15 juli) worden uitgevoerd of ruim voor aanvang van het broedseizoen gestart worden, waarbij voorkomen wordt dat broedvogels zich vestigen in het plangebied. Vogels die buiten het broedseizoen broeden zijn ook beschermd. Werkzaamheden mogen alleen in het broedseizoen plaatsvinden indien er geen broedvogels verstoord worden.

Vleermuizen

Tijdens de quickscan natuurtoets (zie rapport SA 2233) en tijdens het aanvullend onderzoek naar de ringslang is vastgesteld dat de spoorbrug die zich aan de oostzijde net buiten het plangebied bevindt, in potentie onderdeel kan uitmaken van een vliegroute van vleermuizen. Bij de werkzaamheden zal deze spoorbrug behouden blijven, maar eventuele verlichting tijdens de aanlegfase of de gebruiksfase van de ruimtelijke ontwikkelingen in het plangebied kunnen de functionaliteit van de eventuele vliegroute wel aantasten. Daarom moeten tijdens en na de geplande werkzaamheden maatregelen genomen worden om te voorkomen dat er (extra) verlichting gebruikt wordt ter hoogte van deze doorgang. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is in dat geval niet noodzakelijk voor vleermuizen.

Algemene zoogdier- en amfibiesoorten

In het plangebied zijn tijdens het soortgericht onderzoek naar de ringslang een muis (vermoedelijk een bosmuis) en een haas aangetroffen. Ook soorten als de egel kunnen in het plangebied worden verwacht. In en langs de aanwezige sloot en in het plangebied zelf worden algemene amfibiesoorten verwacht, zoals bastaardkikker, bruine kikker, kleine watersalamander en de meermaals aangetroffen gewone pad. Voor deze te verwachten algemene zoogdier- en amfibiesoorten is in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling van kracht ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming en/of het treffen van mitigerende en/of compenserende maatregelen is niet noodzakelijk voor deze

soortgroepen. Op deze soorten is wel de zorgplicht van toepassing, wat inhoudt dat het verwonden en doden van individuen van deze soorten zo veel als redelijkerwijs mogelijk is moet worden voorkomen. Derhalve moet er bij de werkzaamheden rekening gehouden worden met de aanwezigheid van individuen van deze soorten, bijvoorbeeld door bij de werkzaamheden in één richting te werken en door aangetroffen individuen van beperkt mobiele soorten (zoals amfibieën en egels) te verplaatsen naar een veilige locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Geadviseerd wordt om de werkzaamheden uit te voeren aan de hand van een ecologisch werkprotocol.

5 Conclusie

Aan de hand van de verkregen resultaten en datgene wat gesteld wordt in de Wet natuurbescherming kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

Ringslang

In het plangebied zijn geen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de ringslang vastgesteld. Wel kunnen in het actieve seizoen van de ringslang (april-oktober) incidenteel individuen van de soort het plangebied aandoen. Door het plangebied in de winterperiode ongeschikt te maken voor ringslangen kan voorkomen worden dat individuen tijdens de werkzaamheden worden verwond of gedood en is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

Overige soorten

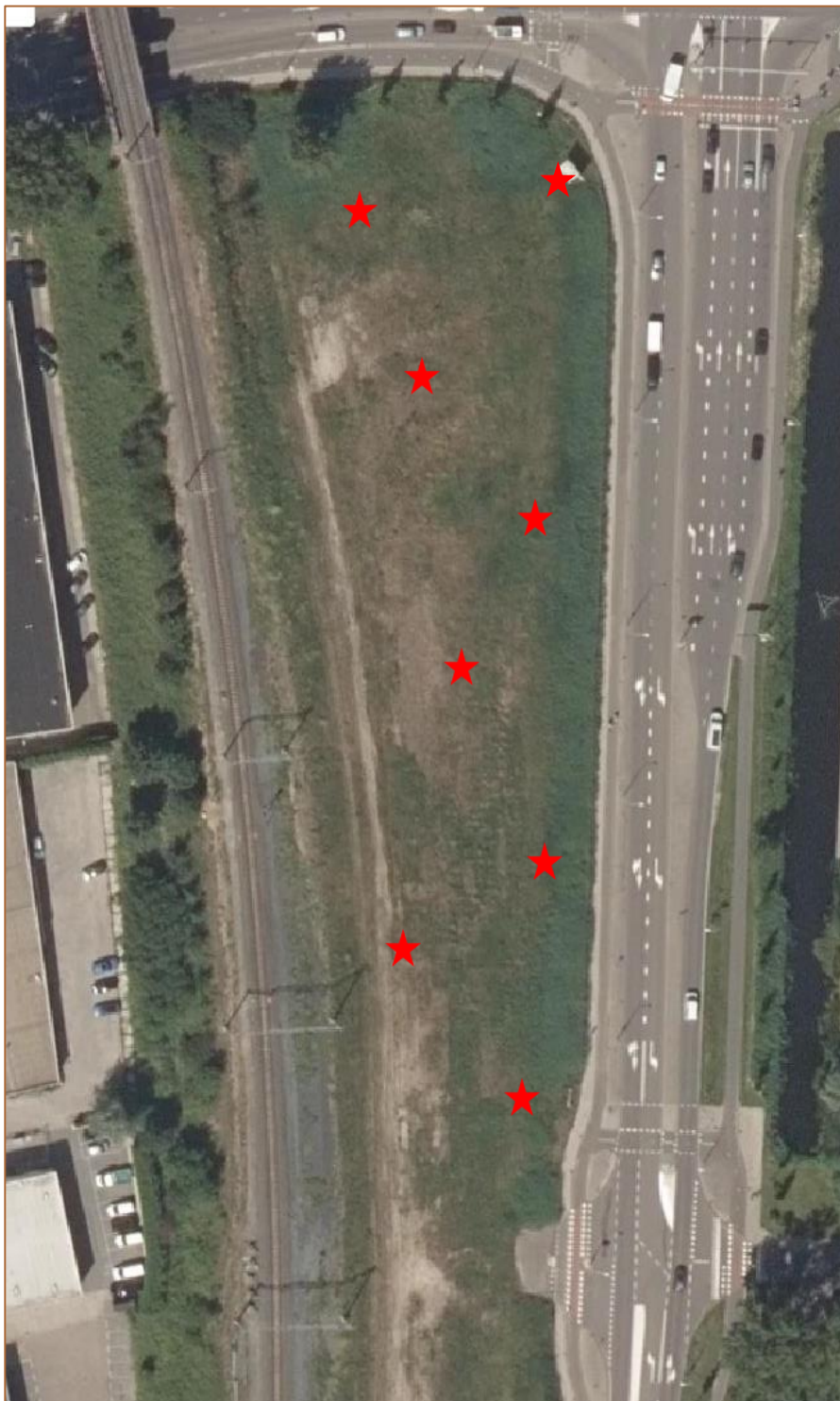
Er dient rekening gehouden te worden met broedvogels, door buiten het broedseizoen te werken of de werkzaamheden te starten voor aanvang van het broedseizoen. Ook dient er bij het gebruik van (extra) verlichting rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van een vliegroute van vleermuizen. Voor de in het plangebied voorkomende beschermde zoogdier- en amfibiesoorten is in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling van kracht, waardoor een ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk is. Wel dient er in het kader van de zorgplicht rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van individuen van deze soorten. Geadviseerd wordt om te werken aan de hand van een ecologisch werkprotocol.

6 Bijlagen

- 1 Resultaten literatuuronderzoek
- 2 Kaartoverzicht uitgelegde reptielenplaatjes
- 3 Wettelijk kader

Bijlage 2: Kaartoverzicht uitgelegde reptielenplaatjes

Locaties reptielenplaatjes westelijke raai

Locaties reptielenplaatjes oostelijke raai

Bijlage 3 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De Wet natuurbescherming volgt in hoofdlijnen de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn op. De belangrijkste beschermde natuurwaarden in de Wet Natuurbescherming zijn:

- Beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden);
- Aangepaste soortenlijst beschermde planten en dieren;
- Expliciete vermelding intrinsieke waarde van natuur (art. 1.10);
- Algemene zorgplicht voor natuurgebieden en in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving (art. 1.11);
- Actieve soortenbescherming (art. 1.12): verplichting voor provincies.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Toetsing van effecten van projecten op Natura 2000-gebieden blijft hetzelfde als nu.

Beschermde natuurmonumenten

Beschermde natuurmonumenten en bijbehorende doelen komen te vervallen. Hetzelfde geldt voor (nooit aangewezen) beschermde landschapsgezichten en beschermde leefomgevingen. De meeste natuurmonumenten vallen binnen het NNN areaal en zijn via dat beschermingsregime alsnog beschermd. Daarnaast kunnen gemeenten de natuurmonumenten via een bestemmingsplan als beschermde natuur aanwijzen.

Provincies dienen gebieden aan te wijzen voor het NNN (voormalige EHS) en (evt. op verzoek) voor overige bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

Het rijk kan een gebied, niet zijnde een Natura 2000-gebied, als bijzonder nationaal natuurgebied aanwijzen.

Soortbescherming

Alle beschermde soorten worden aangewezen in de wet zelf (deels met verwijzing naar internationale regelgeving). Alle natuurlijk in het wild levende vogels, meeste inheemse zoogdieren, alle inheemse amfibieën en reptielen, en een aantal vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten zijn beschermd. Ongeveer 200 thans beschermde soorten (vooral vaatplanten en zeevissen) worden niet meer beschermd onder de Wet natuurbescherming (anders dan door algemene zorgplicht). De lijst met beschermde soorten is niet meer opgedeeld in tabellen, zoals in de huidige Flora- en faunawet. Zie bijlage 3 voor de nieuwe lijst met beschermde plant- en diersoorten.

Totaal aantal beschermde soorten is slechts een fractie van ongeveer 35.000 soorten die in Nederland voorkomen. Groot aantal bedreigde (Rode lijst) soorten wordt niet passief beschermd (wel actieve bescherming vereist).

Drie regimes voor beschermde soorten

1. Regels ter bescherming van vogels die vallen binnen het bereik van de Vogelrichtlijn, i.e. alle natuurlijk in het wild levende vogels in EU (art. 3.1-3.4)
2. Regels ter bescherming van dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en natuurbeschermingsverdragen (art. 3.5-3.9)
3. Regels ter bescherming van niet onder 2 vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten vermeld in de bijlage bij de wet (art. 3.10-3.11)

Inhoud beschermingsregimes

- Geen uniform verbodstelsel, maar aparte verboden voor elk van de drie categorieën beschermde soorten.
- Verboden en uitzonderingen sluiten nauw aan bij Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn (regime 1 en 2), maar 'soepeler' regime voor aanvullend beschermde soorten (regime 3).
- Meeste verboden nu alleen van toepassing op 'opzettelijk' handelen, maar dat dekt ook voorwaardelijk opzet (=willens en wetens aanmerkelijke kans aanvaarden dat gedraging schadelijke gevolgen heeft voor beschermde soorten). Verschil met de huidige verboden zal in de praktijk dus waarschijnlijk gering zijn.

Alle in de Wet genoemde soorten zijn strikt beschermd. Voor de verbodsbepalingen is een ontheffing noodzakelijk. Dit geldt ook voor zeer algemene soorten waarvoor in het verleden automatisch de vrijstellingsregeling van kracht was bij ruimtelijke ontwikkelingen. Echter kunnen de provincies voor een aantal algemene soorten een vrijstellingslijst opstellen (op basis van Artikel 3.11). Dit betekent dat de beschermde soorten per provincie verschillen (zie bijlage 3).

Met betrekking tot ruimtelijke ontwikkelingen zijn de volgende verbodsbepalingen voor soorten het meest relevant.

Intrinsieke waarde natuur

Artikel 1.10

Deze wet is gericht op:

Het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit.

Algemene Zorgplicht

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 en ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.

Ontheffing of vrijstelling

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b. zij is nodig:
 - in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - ter bescherming van flora of fauna;
 - voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
- c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:

- a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
- b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
- c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

- 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.

3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.5 ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.5 ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.

Ontheffing of vrijstelling

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;

b. zij is nodig:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;

c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;

b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:

a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;

b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;

c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;

d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;

e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;

f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of

h. in het algemeen belang.

3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Artikel 3.11

1. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat de bij die regeling aan te wijzen verboden, bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel b of c niet van toepassing zijn ten aanzien van bij die regeling aan te wijzen soorten, op bij die regeling aan te wijzen categorieën van handelingen die na een voorafgaande melding aan gedeputeerde staten worden uitgevoerd om een reden, genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b, of in artikel 3.10, tweede lid.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen waaraan een melding als bedoeld in het eerste lid moet voldoen.

Gedragcodes

De verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.2, zesde lid, 3.5, 3.6 tweede lid, of 3.10, en de krachtens artikel 3.11, eerste lid, geldende verplichting tot melding, zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van:

a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;

c. een bestendig gebruik, of

d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

2. Een gedragscode als bedoeld in het eerste lid wordt goedgekeurd, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

a. in de gedragscode worden handelingen beschreven die nodig zijn voor:

- ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op vogels, één van de in artikel 3.3, vierde lid, genoemde redenen;
- ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op dieren als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, één van de in artikel 3.8, vijfde lid, genoemde redenen;
- ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op dieren als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, of van planten als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c, één van de in artikel 3.8, vijfde lid, of in artikel 3.10, tweede lid, onder a, e, f of g, genoemde redenen;

b. in de gedragscode een wijze van uitvoering van handelingen is beschreven, waarmee naar het oordeel van Onze Minister afdoende is gewaarborgd dat ten aanzien van de soorten, bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste of vijfde lid, 3.10, eerste lid, geen benutting of economisch gewin plaatsvindt;

c. in de gedragscode een wijze van uitvoering van handelingen is beschreven, waarmee naar het oordeel van Onze Minister afdoende is gewaarborgd dat ten aanzien van de soorten, bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste of vijfde lid, 3.10, eerste lid, zorgvuldig wordt gehandeld.

Zorgvuldig handelen

Van zorgvuldig handelen als bedoeld in het tweede lid, onderdeel c, is in elk geval sprake, indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. er worden slechts handelingen verricht waarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de soorten, bedoeld in het tweede lid, en

b. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op dieren wordt voorafgaand en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat:

- dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden gedood;
- nesten van vogels worden vernield, beschadigd of weggenomen, rustplaatsen van vogels worden vernield of beschadigd, dan wel voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de in artikel 3.5, eerste lid, of artikel 3.10, eerste lid, bedoelde dieren worden beschadigd of vernield, en
- eieren van dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden vernield, of

c. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op planten van soorten als bedoeld in artikel 3.5, vijfde lid, of 3.10, eerste lid, wordt voorafgaand aan en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen dat deze planten worden geplukt, afgesneden, onworteld of vernield.

4. Alvorens een gedragscode als bedoeld in het eerste lid, of een wijziging daarvan, goed te keuren of in te trekken, overlegt Onze Minister met gedeputeerde staten over zijn voornemen daartoe.

Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641 910
info@staringadvies.nl